МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ

Затверджено
На засіданні кафедри філософії
філософського факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 6 від 09.02.2026 р.)
Завідувач кафедри філософії

доктор філос. наук, проф. Карась А.Ф.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІЛОСОФІЯ»
для бакалаврів спеціальності 061 «Журналістика»
(ф-ет журналістики, 1 курс)

Львів 2026 р.

Назва курсу	**ФІЛОСОФІЯ**
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Університетська 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра філософії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 06 «Журналістика», спеціальність 061 «Журналістика»
Викладач (-і)	**Сарабун Оксана Богданівна**, к.ф.н., доц. каф. філософії філос. ф-ету ЛНУ ім. І. Франка
Контактна інформація викладача (-ів)	oksana.sarabun@lnu.edu.ua http://filos.lnu.edu.ua/employee/sarabun-o-b
Консультації по курсу відбуваються	За попередньою домовленістю зі студентами на платформі Zoom: https://us04web.zoom.us/j/3044900704?pwd=RjREbDNYczd2OEhVN2toZ01LVUdKUT09 Meeting ID: 304 490 0704 Passcode: m7nBBF
Сторінка курсу	https://filos.lnu.edu.ua/course/filosofiya-zurnalisty
Інформація про курс	Дисципліна «Філософія» є нормативною дисципліною, яка викладається в 2 семестрі в обсязі 3-ох кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам знання, необхідні для орієнтації в особливостях філософського мислення на основі проблематизованого аналізу головних філософських концепцій та вчень. Тому, у курсі актуалізовано як аналітичний огляд історичної природи філософії, так і її спеціалізований методологічний інструментарій, який потенційно може бути використаний студентами в широкому діапазоні їх професійного культурного та духовного життя. Мова йде, насамперед, про принципи аргументованості, критичності, рефлективності, раціональності, аксіологічності, етичності, універсальності, всебічності, вичерпності, проблематизованості, толерантності тощо. Дисципліна «Філософія» покликана виховувати відповідальну культуру теоретичного мислення, котре здатне конструювати нові концепти для фіксації антагоністичних процесів нелінійного поступу сучасності.
Мета та цілі курсу	**МЕТА:** Метою вивчення нормативної дисципліни «Філософія» є ознайомлення студентів з базовою філософською проблематикою на основі інтерпретації фундаментальних ідей, репрезентованих філософськими школами, напрямками та вченнями й формування здатності до критичного засвоєння смисложиттєвих питань, пов'язаних з розумінням природи буття, пізнання, цінностей, моралі, істини, сенсу, свободи, добра тощо. **ЗАВДАННЯ:** • отримання знань про особливості філософського мислення та його історичну природу; • духовне збагачення в процесі осягнення змісту фундаментальних філософських проблем сучасності та природи базових громадянських цінностей; • формування навиків критичного раціонального мислення та відповідальної інтелектуальної культури.
Література для вивчення дисципліни	**Основна література:** 1. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук / Олександр Кульчицький ; матеріали упорядкував і здійснив наукову редакцію Анатолій Карась. – Мюнхен ; Львів : Український вільний університет, 1995. – 164 с. 2. Лютий Т. Пригоди філософських ідей Західного світу / Тарас Лютий. – К. : Темпора, 2019. – 384 с. 3. Предмет та призначення філософії у смислотворенні людського буття :підручник / [М. Скринник ... [та ін.] ; за науковою редакцією Михайла Скринника, Людмили Рижак ; МОН України, Львівський національний університет імені Івана Франка. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2025. – 653 с. 4. Петрушенко В. Філософія: вступ до курсу, історія світової та української філософії, фундаментальні проблеми сучасної філософії : навчальний посібник / Віктор Петрушенко. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 594 с. 5. Рижак Л. Філософія : підручник / Людмила Рижак. – Видання 2-ге, перероблене, доповнене. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. – 648 с.

	6. Фюрст М., Тринкс Ю. Філософія / Пер. з нім. Вахтанґа Кебуладзе. – К. : ДУХ І ЛІТЕРА, Інститут релігійних наук св. Томи Аквінського, 2017. – 528 с. **Додаткова література:** 7. Гільдебранд Д. Що таке філософія? – Львів : Колесо, 2008. – 244 с. 8. Карась А. Філософія громадянського суспільства в класичних теоріях і некласичних інтерпретаціях / Анатолій Карась. – Київ; Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003. – 520 с. 9. Кримський С. Під сигнатурою Софії / Сергій Кримський. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 367 с. 10. Лой А. та ін. Основи практичної філософії: підручник [для студентів вищих навчальних закладів] / Анатолій Лой та інші. – К. : Меритократ, 2016. – 400 с. 11. Нідельман Я. Серце філософії / пер. з англ. Олега Кіндія. – Львів : Літопис, 2000. – 286с. 12. Попович М. Бути людиною / Мирослав Попович. – Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2013. – 223 с. 13. Рюс Ж. Поступ сучасних ідей : панорама новітньої науки / Жаклін Рюс ; з французької переклав Віктор Шовкун. – Київ : Основи, 1998. – 669 с. 14. Рьод В. Шлях філософії : з XVII по XIX століття : посібник / Вольфґанґ Рьод ; пер. з нім. В.М. Терлецького, О.І. Вєдрова. – Київ : Дух і літера, 2009. – 386 с. 15. Рьод В. Шлях філософії : XIX-XX століття : посібник / Вольфґанґ Рьод ; переклад з німецької М.Д. Култаєвої, В.І. Кебуладзе, В.М. Терлецького. – Київ : Дух і літера, 2010. – 366 с. 16. Скринник М. Філософія : навчальний посібник / Михайло Скринник, Лілія Фльорко, Микола Фльорко. – Львів : Ліга-Прес, 2015. – 477 с. 17. Тейлор Ч. Етика автентичності / Чарльз Тейлор ; пер. з англ. і заг. ред. Андрій Васильченко. – Київ : Дух і літера, 2013. – 125 с.
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	Для денної форми навчання 32 години аудиторних, з них: 16 годин лекцій 16 годин практичних занять 58 годин самостійної роботи Для заочної форми навчання 10 годин аудиторних, з них: 6 годин лекції 4 години практичні 80 годин самостійної роботи.

Очікувані результати навчання	Після завершення курсу студент повинен: **Знати:** • сутність філософського знання в контексті сучасної культури та його роль в духовному й інтелектуальному житті людини; • природу світогляду, його структурні елементи й історичні типи, особливості зв'язку світогляду з філософією; • структуру філософського знання та базову проблематику ключових галузей філософії; • історичну динаміку концептуального апарату філософії, котрий у різні епохи є квінтесенцією «духу часу» та проявом його екзистенційних криз; • природу універсальних філософських питань до світу, котрі є свідченням здатності людини проблематизувати оточуючу її дійсність; **Вміти:** • актуалізувати рефлексивну природу філософського знання, котра розкриває особливу перспективу самопізнання особи; • критично самостійно та відповідально мислити, відмовляючись від апеляції до авторитетів, покладання на стереотипи й упередження колективного несвідомого; • несуперечливо, аргументовано, різнобічно репрезентувати свою наукову та світоглядну позицію; • осмислено інтерпретувати антагоністичні події та нелінійні процеси з соціального, політичного та культурного життя сучасного світу; • конструювати раціональні стратегії власного майбутнього з метою вичерпної актуалізації свого людського потенціалу. Після завершення курсу очікується, що студент набуде таких **програмних компетентностей**: ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. СК07. Здатність аналізувати світові та українські суспільно-політичні процеси у контексті сучасної журналістики. **Програмними результатами навчання є:** ПР09. Оцінювати діяльність колег як носіїв прав і обов'язків членів суспільства, представників громадянського суспільства. ПР19. Аналізувати світові та українські суспільно-політичні процеси та готувати міжнародні новини у пресі, на радіо, телебаченні та в нових медіа.
Формат курсу	Очний
Теми	**ДОДАТОК (схема курсу)**

Підсумковий контроль, форма	Іспит в кінці семестру (усний)
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких дисциплін як історія філософії, етика, психологія, культурологія, історія української культури.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Викладання курсу здійснюється шляхом залучення таких форм спілкування з аудиторією як діалогічні лекції, дискусійні семінари та самостійна робота студентів у формі творчих есеїстичних робіт на основі знайомства з філософськими першоджерелами. Під час навчання вітаються пізнавальні ініціативи студентів та актуалізується принцип індивідуалізації, що сприяє найбільш повному розкриттю особистісного потенціалу студента.
Необхідні обладнання	Вивчення навчальної дисципліни «Філософія» потребує використання стандартного програмного забезпечення, адже базовим інструментарієм курсу є філософські першоджерела.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	**Оцінювання** проводиться за 100-бальною шкалою. Впродовж семестру кожен студент може отримати на семінарських заняттях максимум 50 балів. За відвідування лекційних занять студент може отримати максимум 8 балів. Впродовж семестру студенти двічі виконують тести кожен по 10 балів. Тести виконуються на лекції. Тест № 1 включає питання в межах 1-4 навчальної теми, тест № 2 – 5-8 тем відповідно. На усний іспит відводиться 22 бали максимум. **Академічна доброчесність**: Очікується, що усні доповіді та письмові творчі роботи студентів будуть свідченням їх здатності критично відчитувати філософські тексти та на основі актуалізації універсальних філософських проблем будувати моделі для розуміння злободенних реалій українського соціокультурного простору. **Відвідування занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти будуть присутніми на усіх лекціях та практичних заняттях курсу. Студенти зобов'язані заздалегідь інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти повинні дотримуватися строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. **Література.** Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. **Політика виставлення балів.** Для виставлення підсумкової оцінки за семестрову роботу враховуються бали, набрані студентами за усні відповіді та доповнення на семінарських заняттях, за тести, а також додаткові форми письмової роботи (на розсуд викладача). Необхідною умовою допуску до іспиту є відсутність невідпрацьованих пропущених семінарських занять. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Питання до іспиту	1. **Поняття світогляду, його структура та функції.** 2. Міфологія як колиска людської цивілізації. Міфотворчість у сучасному світі. 3. Особливості релігійного типу світогляду. 4. Наукове пізнання як вид духовної практики. 5. **Виникнення філософії в контексті розвитку духовної культури людства.** 6. Критичне мислення як основа філософської рефлексії. 7. Філософія як наука. Предмет, об'єкт, філософського дослідження. 8. Методи та функції філософії. 9. Структура філософського знання: основні галузі сучасної філософії. 10. **Метафізика та онтологія: контури історіософських взаємодій.** 11. Історико-філософські трансформації в розумінні поняття буття. 12. Буття матеріального та ідеального. 13. Буття людини як єдність природного, духовного та соціального. 14. Просторово-часовий вимір буття. 15. **Предмет та ключова проблематика гносеології. Поняття знання і пізнання.** 16. Генеза поглядів на проблему пізнання у процесі розвитку філософії. 17. Типи, види, рівні та форми знання. 18. Проблема істини та її основні концепції. 19. **Поняття, природа та основні види цінностей.** 20. Етика і естетика як структурні компоненти філософської аксіології. 21. Філософія культури та філософія релігії як структурні компоненти філософської аксіології. 22. Культура і цивілізація. Проблема кризи культури у філософії XX ст. 23. Поняття масової культури в Х. О.-і-Гассета. 24. **Проблема, сутність та ознаки свідомості. Міждисциплінарний характер наукових студій про природу свідомості.** 25. Концепції походження та підходи до тлумачення природи свідомості. 26. Ідея несвідомого у психоаналітичній філософській традиції (З. Фройд, К.Г. Юнг). 27. Тлумачення природи свідомості в аналітичній філософії (Т. Нагель, Д. Денет, Дж. Серль, Д. Чалмерс, Ф. Джексон, Д. Девідсон). 28. **Філософські засади суспільного життя. Ідея природного стану та соціального договору в концепціях Т. Гоббса та Дж. Локка.** 29. Свобода як благо і випробування для людини, її позитивний та негативний виміри (І. Берлін). 30. Ідея соціальної справедливості в концепції Дж. Ролза. 31. Специфіка конструювання історичної дійсності та відповідальність за цей процес (К. Ясперс). 32. **Філософська антропологія як основа наук про людину. Людина як єдність біологічного й соціального.** 33. Основні теорії антропогенезу (креаційна, еволюційна, космічна).

	34. Тлумачення природи людини в історії філософії. 35. Екзистенційні проблеми людського існування: життя і смерті, свободи і відповідальності, покликання і сенсу.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК

Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
10,11.02.2026 - лекція 17,18.02.2026 - семінар	**Тема 1. Поняття світогляду та його історичні типи** **План:** 1. Поняття світогляду, його структура та функції. 2. Міфологія як колиска людської цивілізації. Міфотворчість у сучасному світі. 3. Особливості релігійного типу світогляду. 4. Наукове пізнання як вид духовної практики. ***Ключові поняття до теми:*** Світогляд, світовідчуття, світосприйняття, світорозуміння, знання, цінності, міф, релігія,	**Лекція** **Семінар** **Самостійна робота**		***Рекомендована література:*** 1. Бостром Н. Суперінтелект. Стратегії і небезпеки розвитку розумних машин. – К.: Наш формат, 2020. – 408 с. 2. Гудінг Д., Леннокс Дж. Людина та її світогляд: для чого ми живемо і яке наше місце у світі. – під ред. М.А. Жукалюка. – Львів, МБФ, 2008, Т.1. – 416 с. URL: https://issuu.com/svyatoslavlobas/docs/_____.____ 3. Гудінг Д., Леннокс Дж. Людина та її світогляд: у пошуках істини і реальності. – під ред. М.А. Жукалюка. – К. : УБТ, 2008, Т.2. – 416 с. URL: https://issuu.com/svyatoslavlobas/docs/_____.____131e54aa06053a 4. Мірча Е. Священне і мирське. – К. : Видавництво Соломії Павличко "Основи", 2001. – 116 с. URL: https://www.svit.in.ua/kny/Eliade_svia.pdf 5. Кайку М. Фізика майбутнього. Як наука вплине на долю людства і змінить наше повсякденне життя у XXI сторіччі. – Переклала з англ. Анжела Кам'янець. – Львів: Літопис, 2013. – 432 с. URL: https://batrachos.com/sites/default/files/pictures/Books/Kayku_2013_Fizyka_maibutnoho.pdf 6. Карась А. Міфотворчість як соціокультурна проблема розуміння і раціональности // Вісник Київського національного університету імені Т. Шевченка. Філософія, політологія. – 2001. Вип. 33. – С. 25 – 38.	2 год. 2 год. 7,25 год.	

	філософія, наука, картина світу.			7. Кемпбелл Дж. Тисячоликий герой. – Terra incognita, 2020. – 416 с. 8. Мельник В. Філософія. Наука. Техніка : Методолого-світоглядний аналіз / В.П. Мельник : монографія – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 592 с. 9. Митрополит Іларіон. Дохристиянські вірування українського народу. К.: Обереги, 1992. Розд. 2. 10. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу. Ескіз української міфології. К.: Обереги, 2003. – 144 с. 11. Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія / Людмила Рижак. – Вид. 3-тє, перероб., доп. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. – 532 с. 12. Рижак Л. Філософія : підручник / Людмила Рижак. – Вид. 2-ге, перероб., доп. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. – 650 с. URL: https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/Ryzhak-L.-Filosofiia-iak-refleksiia-dukhu-navchal-nyy-posibnyk.pdf 13. Ясперс К. Чотири процеси змін світоглядних форм – с. 40-54 // Карл Ясперс. Психологія світоглядів. – З нім. пер. О. Кислюк, Р. Осадчук. – К.: Юніверс, 2009. – 464 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Jaspers_Karl/Psykholohiia_svitohliadiv.pdf? ***Рекомендовані відеоматеріали:*** 1. Конфлікт цивілізацій – чи справді він відбувається? URL: https://www.youtube.com/watch?v=99WxgLtNjoY&t=0s 2. Наталія Кривда. Вступ до міфології. URL: https://www.youtube.com/watch?v=8NYVaIX1DQs&t=2432s 3. Політична міфологія: як визначити та протистояти маніпуляціям | Наталія Кривда | TEDxKNU (youtube.com) 4. Ігор Козловський. На які питання відповідає релігія | CEO Club. URL: https://www.youtube.com/watch?v=V8GdTCI4ne8 5. Робот Софія – інтерв'ю з творцем. URL: https://www.youtube.com/watch?v=YKsBX53qzEA 6. Нік Бостром. Що станеться, коли наші комп'ютери стануть розумнішими за нас? URL: https://www.youtube.com/watch?v=MnT1xgZgkpk 7. Родні Брукс. Чому ми покладатимемося на роботів? URL: https://www.ted.com/talks/rodney_brooks_why_we_will_rely_on_robots?has		

				Summary=true&language=uk		
24,25.02.2026 - лекція 03,04.03.2026 - семінар	**Тема 2. Філософія як теоретична форма світогляду** **План:** 1. Виникнення філософії в контексті розвитку духовної культури людства. 2. Критичне мислення як основа філософської рефлексії. 3. Філософія та наука: проблема взаємозв'язку. 4. Структура філософського знання: основні галузі сучасної філософії. ***Ключові поняття до теми:*** софійний та епістемний способи буття філософії, мудрість і знання, рефлексія, система «людина-світ», поняття, ідеї, метод,	**Лекція** **Семінар** **Самостійна робота**		***Рекомендована література:*** 1. Вооглайд Ю. Мислити як громадянин. – пер. з естонської О. Сауляк. – 2020. – 444 с. URL: https://vooglaid.org/uk/knyhy/myslyty-yak-hromadyanyn/ 2. Гільдебранд фон Д. Що таке філософія? – пер. з англ. Ю. Підлісний. – Львів: Колесо, 2008. – 244 с. URL: https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/Hil-debrand-D.-SHCHo-take-filosofiia.pdf 3. Дельоз Ж., Ґватарі Ф. Що таке філософія? – пер. з фр. Я. Тарасюк. – Львів: Астролябія, 2015. – с. 5-18. URL: https://astrolabium.com.ua/shch_take_filosofija-zhil_deloz.html 4. Забужко О. Філософія і культурна притомність нації. – Доповідь, виголошена на 11-му Конґресі Міжнародної Асоціації Україно знавців у Львові в серпні 1993 р. Опубліковано: "Сучасність". – 1994. ч. 3. Режим доступу: http://exlibris.org.ua/zabuzko/r04.html 5. Канеман Д. Мислення швидке й повільне / пер. з англ. Максим Яковлєв. – 5-те вид. – К. : Наш Формат, 2021. – 480 с. URL: https://nashformat.ua/pdf-preview/myslennya-shvydke-j-povilne-709056 (Частина I «Дві системи»: Вступ, Розділ 1 «Дійові особи історії». – с. 7-34). Аудіокнига: https://www.youtube.com/watch?v=CEp8ystxz3c (Частина I «Дві системи»: Вступ, Розділи 1-9). 6. Кемп П. Переосмислення філософії як сили слова. Вісник Львівського університету. Серія філософські науки. – Випуск 11 (2008). Режим доступу: http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/filos/article/view/991 7. Кримський С.Б. Під сигнатурою Софії. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянської академії», 2008. – с. 110-123. 8. Кримський С. Філософія – авантюра духу чи літургія смислу? // Запити філософських смислів– К.: Парапан, 2003. - С. 8–21. Доступно на: http://5fan.ru/wievjob.php?id=23241 9. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук. - Мюнхен-Львів, 1995. - розділ 1. Визначення поняття філософії: її предмет, зміст та значення. - с. 24-35.	2 год. 2 год. 7,25 год.	

	трансценденція, онтологія, гносеологія, філософська антропологія, логіка, етика, естетика, аксіологія, феноменологія, герменевтика, діалектика.			10. Нідельман Я. Серце філософії. – Львів, 2000. – 268 с. 11. Петрушенко В. Філософія: Курс лекцій: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти III—IV рівнів акредитації. – 3-тє видання, перероб. і доповн. – Львів, 2005. 12. Поппер К. Як я розумію філософію? Пер. з нім. за виданням: Popper . Wie ich die Philosophic sehe // Popper K.R. Auf der Suche nach einer besseren Welt. Munchen, 1984. – S. 193–211. URL: http://dsepetij.ho.ua/texts/popper_philosophy.pdf 13. Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія / Людмила Рижак. – Вид. 3-тє, перероб., доп. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. – 532 с. 14. Рижак Л. Філософія : підручник / Людмила Рижак. – Вид. 2-ге, перероб., доп. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. – 650 с. 15. Янарас Х. Нерозривна філософія. – К. : Основи, 2000. – С. 10-36 (Ч 1. Прадавня любов до мудрості). ***Рекомендовані відеоматеріали:*** 1. Лютий Т. Філософ – це провідник до суспільства особистостей. URL: https://www.youtube.com/watch?v=f-xwy3hu2Is 2. Мироненко Р., Зборовська К. Що таке філософія? Як філософувати? URL: https://www.youtube.com/watch?v=ZpnyDErj_cU 3. Чому лише критичне мислення може врятувати нас від великої людської дурості? URL: https://www.youtube.com/watch?v=5AXRp0W1FX8&t=44s 4. Як запитання змінюють життя? URL: https://www.youtube.com/watch?v=gjZVDupD_xo&t=247s		
10,11.03.2026 - лекція 17,18.03.2026 - семінар	**Тема 3. Філософський зміст проблеми буття** **План:** 1. Метафізика та онтологія: контури історіософських взаємодій.	**Лекція Семінар Самостійна робота**		***Рекомендована література:*** 1. Арістотель. Метафізика (фрагменти) // Читанка з філософії. – К.: Довіра, 1992. – Т.1: Філософія стародавнього світу. – с. 149 – 164. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Aristotle/Metafizyka_frahmenty/ 2. Бергсон А. Вступ до метафізики (фрагменти) / Анрі Бергсон // Слово. Знак. Дискурс : Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / За ред. М. Зубрицької. – Львів : Літопис, 1996. – С. 55-64. 3. Гайдеґґер М. Буття в околі речей (стаття). – пер. Тарас Возняк. URL:	2 год. 2 год. 7,25 год.	

	2. Історико-філософські трансформації в розумінні поняття буття. 3. Буття людини як єдність природного, духовного та соціального. 4. Просторово-часовий вимір буття. ***Ключові поняття до теми:*** Буття, небуття, суще; монізм, дуалізм, плюралізм; буття духовного, буття природи; ідеалізм, спіритуалізм, матеріалізм, натуралізм, механіцизм, фізикалізм, біхевіоризм; простір, час, рух, розвиток, порядок, хаос, цілісність, реальність і дійсність, субстанція.			https://chtyvo.org.ua/authors/Heidegger_Martin/Buttia_v_okoli_rechei/ 4. Декарт Р. Метафізичні розмисли / Рене Декарт ; переклад з французької Зої Борисюк та Олега Жупанського. – Київ : Юніверс, 2000. – 298, [2] с. 5. Кромпєц М. Метафізика. Нарис теорії буття. – Суми СумДУ, 2011. URL: https://lib.sumdu.edu.ua/library/docs/Books/metafizika.pdf 6. Мондін Б. Онтологія і метафізика / Баттіста Мондін ; переклад з італійської Богдана Завідняка. - Жовква : Місіонер, 2010. – 282 с. 7. Мулярчук Є. На межі буття : філософія конечності людського буття та етика / Євген Мулярчук ; Національна академія наук України, Інститут філософії імені Г.С. Сковороди. - Київ : [б.в.], 2012. – 174 с. 8. Сафонік Л. Буттєвість сенсу людського життя / Лідія Сафонік. – ЛНУ ім. Івана Франка. – Львів, 2016. – 350 с. ***Рекомендовані відеоматеріали:*** 1. Лоуренс Краусс: Прихована реальність - найвеличніша історія, яку коли-небудь розповідали... Поки що. URL: https://www.youtube.com/watch?v=3QRGyCaoq_M&t=3936s 2. На основі перегляду подумати над питанням: Якою є наша реальність насправді? 3. Час під час війни: як ми його проживаємо? URL: https://www.youtube.com/watch?v=Y2q1w65P7UE		
24,25.03.2026 - лекція 31.03.2026, 01.04.2026 - семінар	**Тема 4. Проблема пізнання у філософській гносеології** **План:** 1. Предмет та ключова проблематика	**Лекція Семінар Самостійна робота**		***Рекомендована література:*** 1. Вілбер К. Трамп і епоха постправди / Кен Вілбер ; у перекладі Миколи Климчука. – Львів : Terra incognita, 2019. – 135 с. 2. Декарт Р. Міркування про метод. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/3061/1/%D0%94%D0%B5%D0%BA%D0%B0%D1%80%D1%82%20%D0%A0..pdf 3. Енцикліка Fides et ratio Святішого Отця Йоана Павла II про співвідношення віри й розуму. URL:	2 год. 2 год. 7,25 год.	

	гносеології. Поняття знання і пізнання. 2. Генеза поглядів на проблему пізнання у процесі розвитку філософії. 3. Типи, види, рівні та форми знання. 4. Проблема істини та її основні концепції. ***Ключові поняття до теми:*** Гносеологія, епістемологія, наука, знання, пізнання, суб'єкт та об'єкт пізнання, наукова картина світу, теорія, гіпотеза, істина, здоровий глузд, скептицизм, релятивізм, догматизм, агностицизм; відчуття, сприйняття, уявлення; поняття, судження, умовивід; фантазія, емоції, інтуїція, творчість; верифікація, фальсифікація; чуттєвість, розум; явище, річ в собі.			http://dds.edu.ua/ua/articles/2/duhovna-svitlytsa/rik-viry-2012-2013/1115-fides-et-ratio.html 4. Кант І. Відповідь на питання: що таке просвітництво? URL: https://vpered.wordpress.com/2019/07/04/kant-erklarung/ 5. Кант І. Критика чистого розуму / Іммануїл Кант. ; пер. з нім. та примітки Ігоря Бурковського. – К. : Юніверс, 2000. – 500 с. 6. Карась А. Реальність у класичній та некласичній епістемології та її переусвідомлення. – Вісник Львівського університету. Філософські науки, 2007. - Вип. 10. - С .41–52. URL: http://fs-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/10_2007/6.pdf 7. Кравець М. Проблема пізнання та самопізнання в історії філософії : збірник наукових праць / Мирослав Кравець. - Львів : Ліга-Прес, 2012. – 142 с. 8. Ланюк Є. Постправда і постлюдство. URL: https://zbruc.eu/node/64267 9. Мінаков М. Історія поняття досвіду : монографія / М.А. Мінаков ; Національний університет "Києво-Могилянської академії". - Київ : Парапан, 2007. – 378 с. 10. Петрушенко В. Епістемологія як філософська теорія знання / В.Л. Петрушенко ; Міністерство освіти і науки України, Державний університет "Львівська політехніка". - Львів : Видавництво Державного університету «Львівська політехніка», 2000. – 295 с. 11. Сакун А. Евристика сучасності : знання, інновація, творчість : монографія /А.В. Сакун. – Київ : Книга, 2015. – 351 с. 12. Саноцька Н. Контури постправди в інформаційному суспільстві. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/11467/Sanotska%20N%20Ya.pdf?sequence=1&isAllowed=y 13. Філософія сучасної науки і техніки : підручник / Едуард Семенюк, Володимир Мельник. – Вид. 3-тє, випр. та допов. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 364 с. URL: https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/08/Melnyk60h84-2016-ilovepdf-compressed.pdf ***Рекомендовані відеоматеріали:*** 1. «Медитації» Р. Декарта з Олегом Хомою. Ч.1/2 URL: https://www.youtube.com/watch?v=_rBxU8m_xlo 2. «Медитації» Р. Декарта з Олегом Хомою. Ч.2/2 URL: https://www.youtube.com/watch?v=xF6sr1RA4Aw		

				3. Єрмоленко В., Кебуладзе В. Кант: свобода, кіборги, повноліття розуму. URL: https://www.youtube.com/watch?v=yXR9O1AkiyM 4. Фільц О. Справжня назва міста Львова. URL: The real name of the city of Lviv | Oleksandr Filts | TEDxLviv (youtube.com)		
07,08.04.2026 - лекція 14,15.04.2026 - семінар	**Тема 5. Природа цінностей у філософській аксіології** **План** 1. Поняття, природа та основні види цінностей. 2. Структурні компоненти філософської аксіології: філософія культури, етика, естетика, філософія релігії. 3. Культура і цивілізація. Проблема кризи культури у філософії XX ст. Поняття масової культури в Х. О.-і-Гассета. ***Ключові поняття до теми:*** Філософія культури, етика, естетика, філософія релігії,	**Лекція** **Семінар** **Самостійна робота**		***Рекомендована література:*** 1. Апель К.-О. Дискурс і відповідальність : проблема переходу до постконвенціональної моралі / Карл-Отто Апель ; переклад з німецької В.М. Купліна. – Київ : Дух і літера, 2009. – 429 с. 2. Арендт Г. Айхман в Єрусалимі. Розповідь про банальність зла. – К. : Дух і Літера, 2021. – 376 с. 3. Арістотель. Нікомахова етика / Переклав з давньогрецької Віктор Ставнюк. – К.: «Аквілон-Плюс», 2002. – 480 с. URL: http://am.history.univ.kiev.ua/Nikomakhova_etyka.pdf 4. Бауман З. Моральна сліпота : втрата чутливості у плинній сучасності / Зиґмунт Бауман, Леонідас Донскіс ; переклад з англійської Олександра Буценка. – Київ : Дух і Літера, 2014. – 271 с. 5. Єрмоленко В. Що таке українська культура? URL: https://www.facebook.com/share/p/1AAEeph4AU/ 6. Йонас Г. Принцип відповідальності : у пошуках етики для технологічної цивілізації / Ганс Йонас ; переклад з німецької : Анатолій Єрмоленко, Володимир Єрмоленко. – Київ : Лібра, 2001. – 400 с. 7. Макінтайр Е. Після чесноти. – К. : Дух і літера, 2002. – 436 с. 8. Ніцше Ф. По той бік добра і зла (прелюдія до філософії майбутнього) ; Генеалогія моралі / Фрідріх Ніцше ; пер. з нім. Анатолій Онишко. – Львів : Літопис, 2002. – 319 с. 9. Ортеґа-і-Ґассет Х. Бунт мас. Пер. з іспанської Вольфрама Бурґгардта. - С. 15-139 // Ортега-і-Гасет, Х. - Вибрані твори. – К.: Основи, 1994. – 424 с. URL: https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/1950/file.pdf 10. Сковорода Г. Розмова п’яти подорожніх про істинне щастя в житті. URL: http://sites.utoronto.ca/elul/Skovoroda/Rozmova5.pdf 11. Тейлор Ч. Етика автентичності / Чарльз Тейлор ; пер. з англ. і	2 год. 2 год. 7,25 год.	

	культура і цивілізація, масова культура, істина, добро, краса, сенс життя, ідеал, щастя.			заг. ред. Андрій Васильченко. – Київ : Дух і літера, 2013. – 125 с. ***Рекомендовані відеоматеріали:*** 1. Європа живе з думкою, що зла треба уникати. Володимир Єрмоленко. URL: https://www.youtube.com/watch?v=ug1zyZIH9Xc 2. Вахтанґ Кебуладзе: «Не тільки Україні треба Європа, а й Європі — Україна». URL: https://www.youtube.com/watch?v=NbCXT7t-YPk 3. Володимир Єрмоленко. Добро і зло: Мефістофель як культурний персонаж. URL: https://www.youtube.com/watch?v=qPnJy9KCmnE 4. Російський бестіарій: анатомія зла. Єрмоленко, Кебуладзе. URL: https://www.youtube.com/watch?v=8a_VqUMcx-I		
21,22.04.2026 - лекція 28,29.04.2026 - семінар	**Тема 6. Свідомість як філософська проблема** **План:** 1. Проблема, сутність та ознаки свідомості. Міждисциплінарний характер наукових студій про природу свідомості. 2. Концепції походження та підходи до тлумачення природи свідомості. 3. Ідея несвідомого у психоаналітичній філософській	**Лекція** **Семінар** **Самостійна робота**		***Рекомендована література:*** 1. Богачов А. Досвід і сенс – Київ: Дух і лтера, 2011. – 333 с. 2. Гуссерль Е. Ідеї чистої феноменології і феноменологічної філософії. – пер. Вахтанґа Кебуладзе – Харків: Фоліо, 2020. – 348 с. 3. Гуссерль Е. Досвід і судження. Дослідження генеалогії логіки. – К. : ППС-2002, 2009. – 356 с. 4. Гуссерль Е. Картезіанські медитації. Вступ до феноменології. – пер. Андрія Вахтеля. – К. : Темпора, 2021. – 304 с. 5. Гуссерль Е. Криза європейських наук і трансцендентальна феноменологія. Вступ до феноменологічної філософії // Філософська думка. – 2002. - № 3. – С. 134-149. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Husserl_Edmund/Kryza_yevropeiskykh_nauk.pdf? 6. Кайку М. Фізика майбутнього. Як наука вплине на долю людства і змінить наше повсякденне життя у XXI сторіччі. – Переклала з англ. Анжела Кам'янець. – Львів: Літопис, 2013. – с. 95-123. URL: https://batrachos.com/sites/default/files/pictures/Books/Kayku_2013_Fizyka_maibutnoho.pdf 7. Кебуладзе В. Феноменологія. Навчальний посібник. – ППС : 2002, 2005. – 118 с. 8. Кебуладзе В. Феноменологія досвіду / Вахтанґ Кебуладзе. – Київ : Дух і літера, 2012. – 278 с. 9. Кошарний С. О. Феноменологічна концепція філософії Е.	2 год. 2 год. 7,25 год.	

	традиції (З. Фройд, К.Г. Юнг). 4. Тлумачення природи свідомості в аналітичній філософії (Т. Нагель, Д. Денет, Дж. Серль, Д. Чалмерс, Ф. Джексон, Д. Девідсон). ***Ключові поняття до теми:*** Інтенціональність, феноменологічна редукція, мова і мовлення, самосвідомість, несвідоме, Ід, Его, Супер-Его, архетипи, суб'єктивний досвід, життєвий світ.			Гуссерля: критичний аналіз. – К. : Український Центр духовної культури, 2005. – 372 с. 10. Нагель Т. На що схоже бути кажаном? (стаття). URL: https://sites.google.com/view/yuri-oliynyk/%D0%B3%D0%BB%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B0%D1%8F/%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B8/%D0%BD%D0%B0%D0%B3%D0%B5%D0%BB%D1%8C-%D1%82%D0%BD%D0%B0-%D1%89%D0%BE-%D1%81%D1%85%D0%BE%D0%B6%D0%B5-%D0%B1%D1%83%D1%82%D0%B8-%D0%BA%D0%B0%D0%B6%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%BC 11. Фройд З. Вступ до психоаналізу; [переклад з німецької Петра Таращука]. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2015. – 478 с. URL: http://aps-m.org/wp-content/uploads/2017/03/Vstup_do_psykhoanalizu.pdf 12. Фройд З. Невпокій в культурі / Зигмунд Фройд ; переклав з німецької Юрко Прохасько. – Львів : Апріорі, 2021. – 118, [1] с. 13. Юнг К. Г. Архетипи і колективне несвідоме; з німецької переклала Катерина Котюк; науковий редактор українського видання Олег Фешовець. – Львів : Астролябія, 2013. – 587 с. ***Рекомендовані відеоматеріали:*** 1. Феноменологія з Вахтангом Кебуладзе. URL: https://www.youtube.com/watch?v=MwqBBIhhdtM 2. Гуссерль: Революція в Мисленні XX століття. URL: https://www.youtube.com/watch?v=P-Jh8t6IWH8 3. Менжулін В., Єрмоленко В. ЮНҐ: архетипи, анти-Фройд, колективне несвідоме. URL: https://www.youtube.com/watch?v=VAf6sGiExvY&t=23s		

05,06.05.2026 - лекція 12,13.05.2026 - семінар	**Тема 7. Проблема суспільства у соціальній філософії та філософії історії** **План:** 1. Філософські засади суспільного життя. Ідея природного стану та соціального договору в концепціях Т. Гоббса та Дж. Локка. 2. Свобода як благо і випробування для людини, її позитивний та негативний виміри (І. Берлін). 3. Ідея соціальної справедливості в концепції Дж. Ролза. 4. Специфіка конструювання історичної дійсності та відповідальність за цей процес (К. Ясперс). ***Ключові поняття до теми:*** Спільнота, соціальна група, маса, еліта, стратифікація,	**Лекція** **Семінар** **Самостійна робота**		***Рекомендована література:*** 1. Арістотель. Політика. – пер. з давньогр. та передм. О. Кислюка. – К.: Основи, 2000. - 239 с. URL: http://litopys.org.ua/aristotle/arist.htm 2. Арон Р. Вступ до філософії історії: Есе про межі історичної об'єктивності. - Київ: Український центр духовної культури, 2005. - 580 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Aron_Raymond/Vstup_do_filosofii_istorii/ 3. Агеєва В. За лаштунками імперії. Есеї про українсько-російські культурні відносини. – К. : Віхола, 2022. – 360 с. 4. Андерсон Б. Уявлені спільноти. Міркування про походження й поширення націоналізму. – пер. В. Морозов. – К.: Критика, 2001. – 276 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Anderson_Benedict/Uiavleni_spilnoty.pdf? 5. Андрущенко В. Сучасна соціальна філософія : курс лекцій / В.П. Андрущенко, М.І. Михальченко. – Київ : Генеза, 1996. – 368 с. 6. Апель К.-О. Обґрунтування етики відповідальності // Ситниченко Л. Першоджерела комунікативної філософії. – К.: Либідь, 1996. – С. 46 – 60. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Apel_Karl-Otto/Obgruntuvannia_etyky_vidpovidalnosti.pdf? 7. Бауман З., Донскіс Л. Плинне зло. Життя без альтернатив. К. : Дух і Літера, 2017. – 216 с. 8. Берлін І. Дві концепції свободи. – с. 177-193 // Ісая Берлін. Чотири есе про свободу. – К. : Основи, 1994. – 272 с. URL: https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2016/Berlin_1994_272.pdf 9. Бойченко М. Системний підхід у соціальному пізнанні : ціннісні та функціональні аспекти : монографія / Михайло Іванович Бойченко ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ : Промінь, 2011. – 319 с. 10. Бурдьє П. Практичний глузд / П'єр Бурдьє ; переклад з французької Оксани Йосипенко, Сергія Йосипенка, Андрія Дондюка ; за редакцією Сергія Йосипенка. - Київ : Український центр духовної культури, 2003. – 528 с. 11.	2 год. 2 год. 7,25 год.	

	соціальна мобільність, утопії, антиутопії, прогрес, інформаційне, індустріальне та постіндустріальне суспільство, сім'я, рід, плем'я, етнос, нація, прогрес, суспільні відносини, соціальні конфлікти			12. Гергун А. Глобальна справедливість : контроверза універсалізму та партикуляризму / Артем Гергун. – Київ : Наукова думка, 2016 . – 213 с. 13. Гоббс Т. Левіафан. Пер. з англ. - К.; Дух і Літера, 2000.- 606 с. URL: http://aps-m.org/wp-content/uploads/2017/03/%D0%B3%D0%BE%D0%B1%D0%B1%D1%81.pdf 14. Гобсбаум Е. Вступ: винаходження традицій. – с. 12-28 // Винайдення традиції / За ред. Е. Гобсбаума та Т. Рейнджера; Пер. з англ. – К. : Ніка-Центр, 2005. – 448 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Hobsbawm_Eric/Vstup_vynakhodzhennia_tradytsii.pdf? 15. Грін Т.Г. Про різні значення слова свобода у зв'язку з волею та моральним поступом людства // Лібералізм. Антологія. – К., 2002. –С. 441-458. 16. Грушевський М. Історія й її соціально-виховуюче значіння. – с. 267-278 // Грушевський М.С. Твори: У 50 т. / Редкол.: П.Сохань, Я .Дашкевич, І.Гирич та ін.; Голов., ред. П.Сохань. – Львів: Світ, 2002 – Т. 4. Кн. І: Серія "Суспільно-політичні твори (доба Української Центральної Ради березень 1917– квітень 1918)". – 2007. – 432 с. URL: http://hrushevsky.nbuv.gov.ua/cgi-bin/hrushevsky/person.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21STR=0000434 17. Доманська Е. Історія та сучасна гуманітаристика: дослідження з теорії знання про минуле. – Київ : Ніка-Центр, 2012. – 262 с. 18. Донцов Д. Націоналізм. – Вінниця: ДП «ДКФ», 2006. – 236 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Dontsov/Natsionalism.pdf? 19. Єрмоленко В. Плинні ідеології : ідеї та політика в Європі XIX-XX століть / Володимир Єрмоленко ; [відповідальний редактор М.В. Попович ; Національний університет "Києво-Могилянська академія"]. – Київ : Дух і літера, 2020. – 477 с. 20. Зашкільняк Л. Методологія історії : від давнини до сучасності. – Львів : Львівський державний університет імені Івана Франка, 1999. – 227 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Zashkilniak_Leonid/Metodolohiia_istorii_vid_davnyny_do_suchasnosti.pdf? 21. Колінгвуд Р. Ідея історії / Пер. з англ. О. Мокровольський. – К.: Основи, 1996. – 615 с. URL: http://litopys.org.ua/colin/colin.htm		

				22. Локк Дж. Два трактати про правління; переклав з англійської : Павло Содомора. – Київ : Наш формат, 2020. – 308 с. 23. Платон. Держава / Платон ; пер. з давньогр. Д. Коваль. – К. : Основи, 2000. – 355 с. 24. Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги / Карл Поппер ; пер. з англ. Олександр Коваленко, Олександр Буценко. – Київ : Основи, 1994. – 2 т. 25. Поппер К. Злиденність історицизму : Пер. з англ. – К. : Абрис, 1994. – 192 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Popper_Karl/Zlydennist_istorytsyzmu_vyd_1994.pdf? 26. Ролз Дж. Теорія справедливості / Дж. Ролз ; пер. з англ. О. Мокровольський. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи». – 2001. – 822 с. 27. Свендсен Л. Філософія свободи – пер. з норвезьк. – Львів : Видавництво Анетти Антоненко ; К. : НікаЦентр, 2016. – 336 с – URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Svendsen_Lars/Filosofiia_svobody.pdf 28. Стівенсон Б. Судити по совісті. Історія про справедливість і спокуту / Браян Стівенсон ; пер. з англ. М. Антонович. – К. : Наш формат, 2017. – 352 с. 29. Тойнбі А. Дослідження історії. – К. : Основи, 1995. – 2 т. – Т. 1. Скорочена версія томів I-IV Д.Ч. Сомервелла / переклав з англійської Віктор Шовкун – Т. 2. Скорочена версія томів VII-X Д.Ч. Сомервелла / переклали з англійської В. Митрофанов, П. Таращук. ***Рекомендовані відеоматеріали:*** 1. Єрмоленко В., Огаркова Т. Бути всередині історії - що це означає? https://www.youtube.com/watch?v=so--s-TZewg 2. Дискусія за книжкою «За лаштунками імперії». Віра Агеєва, Ростислав Семків. URL: https://www.youtube.com/watch?v=LbH-8qTndsI 3. Культурні основи російської війни проти України: що варто розуміти журналістам. Володимир Єрмоленко. URL: https://www.youtube.com/watch?v=ss0d-6HpbiU 4. Майкл Сендел. Справедливість. Курс лекцій. URL: https://www.youtube.com/playlist?list=PLYCS-PXzx5B1JNTy6XClXRJJgCVU7tDgK		

19,20.05.2026 - лекція 26,27.05.2026 - семінар	**Тема 8. Філософська антропологія про природу людського буття** **План:** 1. Філософська антропологія як основа наук про людину. Людина як єдність біологічного й соціального. 2. Основні теорії антропогенезу (креаційна, еволюційна, космічна). 3. Тлумачення природи людини в історії філософії. 4. Екзистенційні проблеми людського існування: життя і смерті, свободи і відповідальності, покликання і сенсу. ***Ключові поняття до***	**Лекція Семінар Самостійна робота**		***Рекомендована література:*** 1. Грані людського буття : позитивні та негативні виміри антропокультурного : [монографія] / [Є.І. Андрос ... [та ін.] ; Національна академія наук України, Інститут філософії ім. Г.С. Сковороди. - Київ : Наукова думка, 2010. – 349 с. 2. Калуга В. Грані самопізнання та ідентифікації людини : монографія / В.Ф. Калуга. – Київ : Компринт, 2013. – 290 с. 3. Кравець М. Проблема пізнання та самопізнання в історії філософії : збірник наукових праць / Мирослав Кравець. – Львів : Ліга-Прес, 2012. – 142 с. 4. Людина в сучасному світі : колективна монографія : в трьох книгах / за загальною редакцією В.П. Мельника ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Львівський національний університет імені Івана Франка, Інститут соціогуманітарних проблем людини Західного наукового центру Національної академії наук України. - Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 3 кн. 5. Лой А. Філософська антропологія і практична філософія. http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/28587/04-Loy.pdf?sequence=1 6. Людина в сучасному світі : колективна монографія : в трьох книгах / за загальною редакцією В.П. Мельника ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Львівський національний університет імені Івана Франка, Інститут соціогуманітарних проблем людини Західного наукового центру Національної академії наук України. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 3 кн. 7. Людина в сучасному світі : соціально-філософський та культурно-антропологічний виміри : монографія / Є.В. Більченко ... [та ін.]. – Київ : Інститут культурології НАМ	2 год. 2 год. 7,25 год.	

	теми: Людина, особа, персона, індивід, індивідуальність, особистість, повсякденне, трансцендентне, соціалізація, екзистенція, ідентичність, автентичність, свобода, відповідальність, гідність, емпатія, солідарність, довіра, сенс, абсурд, комунікація, життя.			України, 2020. – 350, [1] с. 8. Пазенок В. Людина і всесвіт : до проблеми формування сучасної світоглядної культури / В.С. Пазенок. - Київ : Знання України, 2015. – 98 с. 9. Ситник О. Культурна антропологія : походження людини і суспільства : посібник для студентів / Олександр Ситник ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Львівський національний університет імені Івана Франка. - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 179 с. 10. Слотердайк П. Критика цинічного розуму. Переклад з німецької Андрія Богачова. – К.: Тандем, 2002. - 544 с. 11. Федорика Д. Філософія дару : збірник есеїв / Дам'ян Федорика ; [переклад з англійської Олексій Панич]. – Львів : Видавництво Українського католицького університету, 2017. – 247 с. 12. Франс де Вааль. Наша внутрішня мавпа : двояка природа людини / Франс де Вааль ; з фотографіями автора ; [переклад Ірини Михайлової]. – Київ : Альпіна паблішер, 2021. – 372 с. ***Рекомендовані відеоматеріали:*** 1. Козловський І. Екзистенційний інтелект. Лекція 1 / 8 філософська школа. URL: https://www.youtube.com/watch?v=hnjvULGlr5g 2. Козловський І. про сенс життя і сутність віри. URL: https://www.youtube.com/watch?v=mMeuTk7HrAw&t=150s		